

UiO : Psykologisk institutt

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Informasjon til koordinator

Denne informasjonen er ment som tillegg til de mer generelle beskrivelsene som fakultetet har utarbeidet. Det understrekes at dette notatet kun belyser de nødvendige praktiske oppgavene den interne koordinator forventes å gjøre ved bedømmelse av innleverte doktorgradsavhandlinger ved Psykologisk institutt. Utfyllende detaljer finnes i forskriften:

[Forskrift for graden philosophiae doctor \(ph.d.\) ved Universitetet i Oslo - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no)

1.) Oppstart

Når komiteen får avhandlingen, tar du kontakt med de to øvrige medlemmene av bedømmelseskomiteen på e-post. Sammen skal dere komme frem til en tidsplan som passer alle involverte:

- Dato for når innstillingen skal være klar
- Dato for når tema for prøveforelesning sendes instituttet
- Dato for disputas (forutsatt at avhandlingen godkjennes, altså en tentativ dato for disputas)

Viktige frister:

- Innstillingen skal være klar innen 3 måneder etter komité ble oppnevnt. Det oppfordres til å ferdigstille innstillingen tidligere enn de 3 månedene som er stipulert, så langt det lar seg gjøre.
- Innstillingen skal leveres instituttet senest 7 uker før disputasdato
- Tittel på prøveforelesning sendes instituttet senest 3 uker før disputas, men gjerne sammen med innstilling (om sistnevnte er positiv).
- I tilfelle sykdom eller andre forhold som kan hindre opponenterne fra å være til stede på disputasdagen oppfordres de til å sende inn sine spørsmål til koordinator minimum et par dager før dato for disputas. Et ev. settemedlem/koordinator vil da kunne erstatte opponenter som ev. er forhindret fra å komme og disputas vil gå som planlagt.

2.) Tidsplan og reise

Når koordinator har spikret datoene sendes det per e-post til saksbehandler i administrasjonen. Den trenger ikke inneholde mer informasjon enn dette eksemplet:

Innstilling: 4.mars

Prøveforelesning: 1.april

Disputas: 22. april.

Disse datoene er kun aktuelle om avhandlingen godkjennes til å forsvares i disputas. Administrasjonen vil sørge for å booke de nødvendige lokalene for disputasen, som vanligvis er møterom N202 og Forsamlingssalen.

I perioder med mange innleverte avhandlinger vil det kunne være nødvendig å gå i dialog med administrasjonen for å finne en passende dato for disputas, da det ikke er kapasitet til å arrangere flere disputaser samme dag.

Saksbehandler i administrasjonen organiserer reise og opphold for opponentene.

3.) Angående selve bedømmelsen

Komiteen kan innstille på godkjenning (grønt lys), omarbeiding innen 6 måneder (gult lys), eller underkjenning (rødt lys).

Det forventes at komiteen setter seg inn i forskrifter og regler som gjelder for bedømmelse av doktorgradsavhandlinger ved Universitetet i Oslo og Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

I de tilfeller det dreier seg om artikkelbaserte avhandlinger skal kandidaten i kappen vise:

- Kjennskap til kunnskapsfronten
- Evne til kritisk å vurdere andres forskning – og begrunne sin egen
- Hvordan artiklene til sammen besvarer en eller flere overordnede problemstillinger
- Kjennskap til metodeproblemene i egen og andres forskning
- Evne til å utøve selvkritikk
- Evne til å begrunne implikasjoner av de samlede resultatene – både praktiske og teoretiske

4.) Innstillingen

Innstillingen skal følge de krav fakultetet har utarbeidet: [Guidelines for the evaluation of Norwegian doctoral degrees - University of Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no/engelsk/for-utlendinger/veiledning-til-utvalgte-eksamenstyper/veiledning-til-utvalgte-eksamenstyper-2019-2020)

Kort oppsummert skal den inneholde:

- Innstillingen skal være stilet til fakultetet, ha en overskrift/innledning som viser til hvilken grad det dreier seg om, og tittelen på avhandlingen og eventuelt de enkeltarbeidene den består av. Innstillingen skal være datert.
- Denne beskrivende delen bør ikke være på mer enn én side, ikke utgjøre størstedelen av innstillingen, og i utgangspunktet være bedømmelseskomiteens (ikke kandidatens) sammendrag.
- Ved bedømmelse av artikkelbaserte avhandlinger skal både kappen og alle artiklene vurderes og kommenteres i innstillingen.
- I et konkluderende avsnitt i innstillingen foretas en vurdering og avveining av sterke og svake sider ved avhandlingen. Dette leder til en konklusjon om hvorvidt komiteen finner avhandlingen verdig til å forsvares offentlig i disputas, eller om komiteen anbefaler at avhandlingen ikke godkjennes for disputas. Selv om komiteen bør gi konstruktiv kritikk, må man påse at det er samsvar mellom premisser og konklusjon, slik at innstillingen gir et tilfredsstillende grunnlag for behandling i fakultetets organer. Komiteen bør for eksempel ikke, i en avhandling som anbefales godkjent, "overlesse" innstillingen med kritiske merknader.

Innstillingen skal leveres administrasjonen senest **7 uker** før disputasdatoen. Denne tidsfristen

er satt for å sikre at fakultetet og instituttet får tid til den nødvendige saksbehandlingen før disputas, og for at kandidaten skal få tid til å trykke opp avhandlingen.

Det er kun nødvendig at koordinator sender innstillingen som vedlegg i e-post (word-fil) til saksbehandler i administrasjonen.

Fakultetet selv fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om hvorvidt en doktorgradsavhandling er verdig til å forsvares.

5.) Om det anbefales omarbeiding innen 6 måneder

Det er viktig at instituttet får beskjed tidlig om avhandlingen ikke skulle vise seg å bli godkjent for å forsvares offentlig, det vil si anbefaling om omarbeiding.

En slik anbefaling bør utarbeides så snart komiteen mener at avhandlingen har såpass store svakheter at den ikke kan godkjennes i nåværende form. Koordinator skriver under anbefalingen og sender den til saksbehandler ved instituttet, som besørger den videre i systemet for godkjenning av fakultetet.

En slik anbefaling må stiles til fakultetet og være tydelig på at det er omarbeiding innen 6 måneder som anbefales. Anbefalingen skal ikke være en fullstendig innstilling, men skal, med forankring i forskriften, begrunne hvorfor avhandlingen anbefales omarbeidet. Anbefalingen må inneholde en fullstendig oversikt over det som må gjøres for at avhandlingen skal bli godkjent.

Kandidaten kan levere så raskt han/hun selv ønsker innen fristen på seks måneder.

Komiteen må igjen bli enig om en tidsplan på samme måte som beskrevet i punkt 2). Det er forventet at vurderingen av den reviderte avhandlingen ikke tar like lang tid som de opprinnelige tre månedene ved første innlevering.

Den endelige innstillingen på den omarbeidede rapporten må være fullstendig, skal kunne stå på egne bein, og ikke bare forholde seg til hva kandidaten har omarbeidet og hvordan kandidaten har forholdt seg til kritikken i den første vurderingen. Den skal stiles på samme måte som om det er den første innstillingen komiteen skriver.

Dersom kandidaten avstår fra å levere en omarbeidet avhandling etter den fristen fakultetet har satt, vil komiteen bli bedt om å levere en innstilling på bakgrunn av det arbeidet som er levert inn.

6.) Tema for prøveforelesning

- Skal ikke hentes fra sentrale problemstillinger i doktorgradsarbeidet
- Skal ikke være et resymé over deler av avhandlingen. Tittelen på prøveforelesningen må heller ikke være for lang (maks to linjer), da den skal inn på vitnemålet.
- Formålet med prøveforelesningen er at kandidaten skal dokumentere evne til å formidle forskningsbasert kunnskap, siktet inn mot målgruppen viderekomne studenter i faget. Prøveforelesningen skal selvsagt være original. I bedømmelsen av prøveforelesningen vil det bli lagt vekt både på det faglige innholdet og på evnen til å formidle.

7.) Komitémiddag

Du kan arrangere en middag med de øvrige komitémedlemmene dagen før disputas. Makssats per person er kr 1622 om man bruker representasjonssatser. Om du ønsker å bruke representasjonssatser, må forhåndsgodkjenningsskjema fylles ut og godkjennes av kontorsjef før middagen. Skjemaet og mer informasjon finnes her: [Retningslinjer for bevertning og representasjon ved UiO - Universitetet i Oslo](#)

Det anbefales også å melde inn reservasjonen i følgende nettskjema, så slipper du å legge ut for middagen: [Bestille representasjon - restaurant - Nettskjema](#)

Om du ikke ønsker å bruke representasjonssatser, er makssatsen per person på kr 761. Da trenger du ikke be om forhåndsgodkjenning, og reservasjonen kan legges inn i dette skjemaet: [Bestille på restaurant - Nettskjema](#)

Merk at tips ikke skal bli gitt på statens regning ved bevertning/representasjon i Norge.

8.) Disputasdagen

På disputasdagen er det forventet at komiteen møter opp i god tid. Eventuelt ekstra behov for utstyr til opponenter må varsles i god tid til administrasjonen. Instituttet har som standard: projektor, lerret, lyd/mikrofon og klikker. Tidsplanen under er tentativ, og saksbehandler ved instituttet vil gå i dialog med komiteen og kandidaten og sette endelig tidsplan i god tid før disputas.

- 09:30: Komiteen møter opp på instituttet. Kaffe og frukt serveres på møterommet
- 10.15-11.00: Prøveforelesning
- 11.00-11.30: Komité får anledning til å diskutere prøveforelesning, disputas osv. uten kandidat til stede, samt spise lunsj på møterommet
- 11.30-12.00: Kandidat kommer til lunsjen på møterommet, får kort tilbakemelding på prøveforelesningen, spiser lunsj osv.
- 12.15- ca.12.20: Prosesjon inn i lokalet med denne rekkefølgen: Disputasleder, kandidat, 1.opponent, 2.opponent og 3.medlem(opponent). Innledning med informasjon om disputasen etc. av disputasleder (settedekan)
- 12.20- ca.12.45: Sammendrag av avhandling ved 1.opponent
- 12.45- ca.13.45: Diskusjon mellom 1.opponent og kandidat
- 13.45- 14.00: Pause
- 14.00- ca.15.00: Diskusjon mellom 2.opponent og kandidat. Når 2.opponent er ferdig vil disputasleder avslutte disputasen formelt (kandidaten får anledning til å si noen ord).

For graden **dr.philos** er det to prøveforelesninger, en selvvalgt og en oppgitt. Disse arrangeres vanligvis dagen før disputasen (kl.1615-17 og 17.15-18). Om kandidaten ønsker det, kan disse arrangeres samme dag som disputasen. Tidsskjema vil da være lik den ovenfor, men starter en time tidligere (første forelesning kl.09.15).

9.) Diskusjon mellom opponent og kandidat

Disputasen skal være en faglig diskusjon mellom opponenter og doktorand vedrørende problemformuleringer, metodisk, empirisk og teoretisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Det bør legges spesiell vekt på å få etterprøvd holdbarheten av viktige konklusjoner som doktoranden har trukket i sitt arbeid. De problemstillinger som opponentene

velger å forfølge, behøver ikke være begrenset til de som er omtalt i komitéinnstillingen. Opponentene bør bestrebe seg på - så langt det er mulig - å gi diskusjonen en form som gjør at også de som ikke har lest avhandlingen eller kjenner fagfeltet inngående kan følge diskusjonen.

10.) Eventuelt

- Om komiteen ikke godkjenner prøveforelesningen vil disputasen bli avlyst, det vil altså si at prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes. Ved eventuell uenighet innen komiteen vil det være slik at flertallet bestemmer. For eksempel 2 for og 1 imot, vil prøveforelesning/disputas godkjennes. Prøveforelesningen skal være svært dårlig når det gjelder opplegg eller innhold for å kunne underkjennes.
- Om 1.opponent eller 2.opponent er forhindret fra å delta på selve disputasdagen pga. sykdom eller lignende vil den ikke bli avlyst. Tredje medlem og koordinator vil i de fleste tilfeller da overta plassen som 2.opponent, og det vil utnevnes et settemedlem av komiteen som vil overvære prøveforelesning og disputas. Settemedlemmet overtar altså funksjonen som tredjeopponent. Ved enkelte tilfeller kan settemedlem overta 2. opponentens rolle.

Sist oppdatert 15.05.2024